

รายการกฎหมายขายคา ปัญหาชาวบ้าน โดย ศาลปกครอง

ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา ๑๕.๒๕ - ๑๕.๔๕ น. ทางสถานีวิทยุ สวพ. ๙๑

(สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์และตอบคำถามของผู้ฟังทางบ้าน)

สัปดาห์ที่ ๒ วันเสาร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๘

หัวข้อ “มือลั่นกลางกรู๊ปไลน์” พาดพิงบุคคลอื่นและหน่วยงานเสียหาย ผิดวินัยหรือไม่ ?

ผู้ดำเนินรายการ คุณสุนันท์ ทรัพย์ดีมีสุข

ผู้ให้สัมภาษณ์ ดร.อภิญา แก้วกำเนิด ผู้อำนวยการกลุ่มสนับสนุนวิชาการ คดีปกครอง สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

ช่วงที่ ๑ ช่วงสนทนา

สวัสดีค่ะ พบกับรายการกฎหมายขายคา ปัญหาชาวบ้าน โดยศาลปกครอง

ยุคนี้เป็นยุคที่โซเชียลมีเดียเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนค่อนข้างมาก เพราะใคร ๆ ต่างก็ใช้สมาร์ทโฟนในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการติดตามข่าวสารต่าง ๆ ไม่เว้นแม้แต่เด็กเล็ก ๆ ที่พ่อแม่ผู้ปกครองให้ใช้เพื่อดูการ์ตูนหรือเล่นเกม การใช้โซเชียลมีเดียผ่านสมาร์ทโฟนจึงกลายเป็นความเคยชินที่แทบจะขาดจากกันไม่ได้ แม้กระทั่งในเวลาเข้าห้องน้ำหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ก็ไม่พลาดที่จะอ่านข่าว ส่งข้อความทางไลน์ หรือโพสต์ความในใจผ่านเฟซบุ๊กกันใช่ไหมคะ

แต่ว่าเหรียญย่อมมีสองด้านเสมอจริงไหมล่ะคะ การสื่อสารผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ก็เช่นกัน ที่ย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย บางครั้งด้วยความเคยชินและใช้งานง่าย จนอาจทำให้เกิดอาการพลั้งเผลอ หรือ “มือลั่น” ระบายความทุกข์หรือความอัดอั้นตันใจผ่านทางโซเชียลมีเดียดังกล่าว ที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรผู้ร่วมงาน หรือบุคคลอื่นได้ ดังเช่นอุทาหรณ์คดีปกครองที่วิทยากรของเราหยิบยกมาพูดคุยกันในวันนี้ ก็เป็นคดีพิพาทที่เกิดจากการโพสต์ข้อความทางโซเชียลมีเดีย จนเป็นเหตุให้ผู้ที่ถูกโพสต์ข้อความถูกดำเนินคดีอาญาและถูกดำเนินการทางวินัยได้ เรื่องราวข้อพิพาทในคดีนี้จะเป็นอย่างไร แล้วคดีนี้มาสู่ศาลปกครองได้อย่างไร

วันนี้เราได้รับเกียรติจาก ดร.อภิญญา แก้วกำเหนิด ผู้อำนวยการกลุ่มสนับสนุนวิชาการคดีปกครอง สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง จะมาเล่าเรื่องราวคดีที่เป็นอุทาหรณ์และให้ความรู้กับเราในเรื่องนี้กัน สวัสดีค่ะ ผอ.

สวัสดีค่ะคุณสุนันท์ และคุณผู้ฟังทุกท่านค่ะ

๑. รายละเอียดของคดีนี้ มีที่มาที่ไปอย่างไรคะ

คดีนี้...ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งรองผู้กำกับการสืบสวนค่ะ ซึ่งถูกลงโทษทางวินัย จากกรณีถูกกล่าวหาว่า ได้โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กของตนเอง และส่งข้อความผ่านไลน์กลุ่มของสถานีตำรวจค่ะ โดยใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความไม่พอใจผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนและการประเมินของผู้บังคับบัญชา ในลักษณะคำพูดที่ไม่สุภาพและมีการต่อว่าด่าทอกัน ซึ่งข้อความในไลน์กลุ่มจะมีรายละเอียดที่ทำให้ทราบหรือเข้าใจได้ว่ากำลังพูดถึงหรือสื่อเสียดตำรวจสองนายที่ได้รับการประเมินดีกว่าค่ะ

ซึ่งตำรวจสองนายที่ถูกพาดพิงจากข้อความดังกล่าวเห็นว่า ข้อความของผู้ฟ้องคดีทำให้ตนเองได้รับความเสียหาย และเสื่อมเสียชื่อเสียง จึงร้องทุกข์กล่าวโทษผู้ฟ้องคดีเป็นคดีอาญา ในความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณาและนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ค่ะคุณสุนันท์

๒. เมื่อมีการฟ้องร้องกันเป็นคดีอาญาแล้ว ผลออกมาเป็นอย่างไรบ้างคะ

เมื่อพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้ว ก็ได้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ โดยอัยการมีความเห็นว่าควรสั่งฟ้องต่อศาลอาญา เฉพาะความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณาเพียงข้อหาเดียวค่ะ

ซึ่งในวันสืบพยานปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีกับตำรวจสองนายที่เป็นผู้เสียหายสามารถตกลงกันได้ จึงให้ผู้ฟ้องคดีลงข้อความขอโทษในไลน์กลุ่ม โดยผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความและประสงค์ถอนคำร้องทุกข์ค่ะ

เมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้ว สำนวนคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ศาลจึงจำหน่ายคดี ค่ะคุณสุนันท์

๓. ในส่วนของคดีอาญาคู่กรณีสามารถตกลงกันได้ แล้วในส่วนของการดำเนินการทางวินัยล่ะคะ ผลเป็นอย่างไรบ้าง

ในส่วนของการดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานกระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจและ

ประพัตินในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๑๐) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้นค่ะ

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) จึงมีคำสั่งลงโทษกักยาม ๑๐ วัน และหลังจากนั้น ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ประจำปี ครั้งที่ ๒ มีชื่อผู้ฟ้องคดี อยู่ในบัญชีรายชื่อข้าราชการตำรวจที่ถูกลงขั้นเงินเดือน เนื่องจากถูกคำสั่งลงโทษทางวินัยสูงกว่าโทษภาคทัณฑ์ค่ะ

ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) โดยอ้างว่า เหตุที่ได้ส่งข้อความไม่สุภาพลงไลน์กลุ่มดังกล่าว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีรู้จักคุ้นเคยกับนายตำรวจทั้งสองนายซึ่งเป็นผู้เสียหายมานาน และเป็นเพียงการหยอกล้อว่ากล่าวกันในไลน์กลุ่มปิดของสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นการกระทำที่เป็นปกติวิสัยของผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ทำให้เสียภาพพจน์ของตำรวจโดยรวม และไม่มีพยานหลักฐานแสดงได้ว่าข้อความดังกล่าวเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจอย่างไร อีกทั้งโทษที่ลงนั้นหนักเกินไปด้วย ค่ะคุณสุนันท์

๔. แล้วผลการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้ฟ้องคดีออกมาเป็นอย่างไรคะ

ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคพิจารณาแล้วให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีค่ะ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่ลงโทษกักยามตน และเพิกถอนผลการพิจารณายกอุทธรณ์ของผู้บังคับการตำรวจภูธรภาค (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) รวมทั้งให้คืนสิทธิย้อนหลังไปจนถึงวันออกคำสั่ง และให้ได้รับขั้นเงินเดือนตามปกติ ค่ะคุณสุนันท์

๕. แล้วเมื่อคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง ศาลเห็นควรวินิจฉัยในประเด็นใดบ้างคะ

คดีนี้มีประเด็นที่ศาลจะต้องพิจารณาว่า การที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งลงโทษกักยามผู้ฟ้องคดี และการที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรภาค (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ค่ะ

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ตามข้อกล่าวหาอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ และประพัตินในลักษณะที่ไม่สมควรอันถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่ ค่ะคุณสุนันท์

๖. แล้วศาลได้มีคำวินิจฉัยออกมาเป็นอย่างไรคะ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเผยแพร่ข้อความผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัว โดยมีการใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม ไม่สุภาพ มีลักษณะส่อเสียด ซึ่งมีความหมายในทำนองว่า หากข้าราชการตำรวจคนใดมีผู้บังคับบัญชาที่ดี ข้าราชการตำรวจผู้นั้น

อาจได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสองขั้นโดยไม่ต้องปฏิบัติหน้าที่ และแม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้ระบุว่าหมายถึงข้าราชการตำรวจคนใดโดยเฉพาะ เจาะจงก็ตาม แต่การเผยแพร่ข้อความดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ และการประเมินผลการปฏิบัติงานว่า ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ หรือพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ซึ่งไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม ค่ะ

การกระทำดังกล่าว จึงอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารงานบุคคล และสร้างความแตกแยกระหว่างข้าราชการตำรวจ และอาจทำให้บุคคลทั่วไปที่ได้เห็นข้อความมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ทั้งที่ข้าราชการตำรวจต่างปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บังคับบัญชา รวมทั้งสถานีตำรวจด้วยค่ะ

ส่วนข้อความที่ผู้ฟ้องคดีเผยแพร่ลงในไลน์กลุ่ม แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าเป็นการหยอกล้อว่ากล่าวกัน เนื่องจากมีความสนิทสนมเป็นเวลานานก็ตาม แต่การส่งข้อความดังกล่าวย่อมทำให้ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในกลุ่มเข้าใจได้ว่าตำรวจที่ผู้ฟ้องคดีพาดพิงคือผู้ใด และเข้าใจว่ามีตำรวจสองนายที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสองขั้นจากความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ไม่ใช่มาจากการปฏิบัติงาน อันเป็นการใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติดนในลักษณะที่ตำรวจไม่พึงกระทำ ค่ะคุณสุนันท์

๗. สงสัยอย่างนี้ค่ะว่า แม้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีจะเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในส่วนของการดำเนินคดีอาญาได้สิ้นสุดแล้ว แต่การดำเนินการทางวินัย ยังคงต้องพิจารณาบทลงโทษต่อไปอย่างนั้นใช่ไหมคะ

ใช่แล้วค่ะ เพราะถึงแม้การดำเนินคดีอาญา ศาลอาญาจังหวัดจะมีคำสั่งจำหน่ายคดี รวมทั้งตำรวจผู้เสียหายจะได้โยกย้ายไปรับราชการที่หน่วยอื่นแล้วก็ตาม แต่โดยที่การดำเนินคดีอาญามุ่งหมายควบคุมการกระทำของบุคคลในสังคมไม่ให้กระทำการที่กฎหมายกำหนดว่าเป็นความผิดอาญาเพื่อคุ้มครองสังคมโดยรวมให้มีความสงบสุข

ส่วนการดำเนินการทางวินัย เป็นมาตรการในการรักษาวินัยของข้าราชการที่มุ่งปราบปรามข้าราชการที่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับกำหนด ซึ่งรวมถึงขนบธรรมเนียมของทางราชการด้วย

ดังนั้น แม้คดีอาญาจะได้ระงับลงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) เนื่องจากตกลงกันได้ โดยไม่ว่าผู้ฟ้องคดีจะลงข้อความขอโทษแล้วหรือ

ยังไม่ได้ลงก็ตาม แต่เมื่อรายงานผลการสืบสวนรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาย่อมมีอำนาจออกคำสั่งลงโทษทางวินัย แก่ผู้ถูกกล่าวหาตามควรแก่กรณีได้ค่ะ

และโดยที่โทษทางวินัยที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ คือ โทษกักยาม ซึ่งสูงกว่าโทษ ภาคทัณฑ์ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ตามกฎ ก.ตร. ในเรื่องดังกล่าว ค่ะคุณสุนันท์

๘. ถ้าอย่างนั้นแสดงว่า คำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดี ก็เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ใช่ไหมคะ

ถูกต้องแล้วค่ะ แต่อย่างไรก็ดี หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจ หน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง จนก่อให้เกิดความคับข้องใจเกี่ยวกับการพิจารณา เลื่อนขั้นเงินเดือนของตน ผู้ฟ้องคดีพึงต้องดำเนินการร้องทุกข์เป็นหนังสือ โดยยื่นต่อ ผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ อันเป็นการใช้สิทธิตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมาย กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทบทวนผลการพิจารณาอีกครั้งค่ะ

ดังนั้น คดีนี้ เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุให้ แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ และใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติดน ในลักษณะที่ไม่สมควรอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๗๘ (๑๐) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้นการที่ผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งลงโทษกักยามมีกำหนด ๑๐ วัน จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และ คำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ย่อมชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน ค่ะ

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำพิพากษายกฟ้อง ค่ะคุณสุนันท์

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อบ. ๑๘๒/๒๕๖๖)

๙. จากตัวอย่างคดีปกครองในเรื่องนี้...พอ.มีอะไรอยากจะฝากทิ้งท้ายเป็นข้อคิด อุทาหรณ์เพิ่มเติมสักเล็กน้อยไหมคะ

.....
.....
.....

ช่วงที่สอง รับฟังคำถาม/ตอบคำถามจากผู้ฟังที่บ้าน

ช่วงปิดท้ายรายการ ผู้ดำเนินรายการ : พบกันใหม่กับรายการกฎหมายชายคา

ปัญหาชาวบ้าน โดย ศาลปกครอง วันเสาร์หน้า สำหรับวันนี้ สวัสดีค่ะ